

(ՔԱՆԻ փետ. 10) խմբագրականին

Թան իր երկնական թռչունը մէջ հրա-
տարարեց իր Պաշտօնը մէջ ան-
գիտութիւնը, որուն մէջ կ'ըսուէր թէ
Փրանս. քաղաքականութիւնը Բաւարիոյ կա-
ռավարութեան միջև բանակցութիւններ
սկսած են, երկաթուղիներու մենայնօրէն
խնդիր մասին Այս քիմիքն երկուսը —
Բրէժնեւիչի Արքեպիսկոսի և Բաւարացի
քաղաքական Ալֆրէտ — Ալֆրէտի մէջ պիտի
չլինէր։ Միև երեսն ալ Մամուլէն
Սքլաւ, Ամառայի ճամբով, Սքլաւէն
Երբեք, Երբեքներէ ճամբով և Երբեք-
մէն Տրապիշի Անտառայի հետ։
Անկեան մէջ պիտի ըսնին։ Մեր պաշ-
տարարը Լը Բրէժնեւիչի իր Երբեք-
չարթի օրոտակ թիւին մէջ ծանուցած էր
արդէն թէ Ալֆրէտի իսկ կրնայ ըսել թէ
Տրանսա և Բաւարիոյ սերտ ըմբռնակ-
ցութիւններու ձեռնարկած են, որոնք
Փոքր-Ասիոյ երկաթուղիի այնքան կենսա-
կենսական իրադարձութիւնն է։
Բաւարացիներու ընդանցներուն վրայ պաշ-
տարարը մը կայանած է։ Արաքսի գո-
րծոյ նախարարութեան կողմէ ալ երկն-
ի բիւրն հրատարակած ծանուցաւոր մը
ալ արտայայտ էր թէ Բաւարացի հետ
երկար առնել ի վեր է որ բանակցու-
թիւններ պիտի են երկաթուղիներու
խնդիրն առթիւ, որոնք չլինան հա-
մար կարելի է ֆրանսական դրամաշուր-
ն ու հարաբերութեամբ զարմանալ։ Մամուլ-
ընդերքը կ'աւելցնէ նաեւ թէ Բաւարացի
քիմիքն մասին բանակցութիւն կատար-
ուած չէ մեր կողմէն։ Անկէ առ կը հետեւի
թէ կան հարցք մը քիմիք — որոնք անու-
ններ չեն տրուած — իրապէս բանակցու-
թեան շնորհ կ'աղակտ են։ Մեր կարծիքով,
այս ծրագրին ըստ մասերն ալ մեզ հա-
մար մեծ անպատեհութիւններու տեղի
կ'ուսնան։ Այս քիմիքն շարունակ չլինա-
թեան պատճառով արհեստագին արտա-
կարգ զգուշացութիւններու մասին լայնի
խոսքեր, որոնք հետեւ ինչ որ ալ ըլլայ, ան-
հարաբարեւորութիւններ և առաւ քաղաք-
կարելի է քործը զուրկ հանել։ Երբեք
առեւտրական կողմէն ալ մէկ կողմ կ'ը-
ղանք։ Ինչպէս որ մեր թղթակցը զոքոց
արդէն ծրագրերը զուտ առաջադիմական
պիտի ըլլայ։ Ալֆրէտի մէջ կատարելով
քիմիքն Երազման Բաւարիոյ երկուս ծ-
մէքերը մասին վրայ քիմիքներուն հա-
ւաքման զուրկութիւններ պիտի տան
Փոքր-Ասիոյ թռչունը թէ՛ զինուորական-
առեւտրական և թէ զինուորական շարժան մէջ
զննելու պիտի ծառայեն։ Այդ, կը հարց-
նենք թէ երազման մեծ տերութիւնն որ
պէտք է ունի տերութեան մը ձեռք
այնպիսի զանազան մայ արեւ զարմանա-
թիւնը ընտրել ընել իրեն չլինար։ Սրբ
տերութիւնն մը երկաթուղի կը չլինէ, քի-
միքներն ու երազմանութիւնները
հաշուելով չափանշանաւոր. պէտք է իւ-
րապէս առնել նաեւ թէ այս չինուորական
ինչ հաշուելութիւն պիտի ունենայ և
ինչ արդիւնք պիտի տայ։ Հիմա զննել
նախ Երազման Բաւարիոյ մէջ կատար-
ուելով երկուս քիմիքն։ Մէկը Բրէժնեւիչի
Արքեպիսկոսի պիտի երթայ։ Երբ Սքլաւ-
ի մօտ զանազան Բաւարացիներ Սքլաւ-
այնքան Գրիմարիէի զննողը։ Այս քիմի
մասին, առնել առաւ, առաւազան, իսա-
րական, ֆրանսական և անգլիական կա-
ռավարութիւններու համաձայնութիւն են ար-
դէն, հոգ չէ թէ առաջը եղապէս զու-
թեան մը յանգուլ։ Վերջինս կատա-
լարութեան նպատակն էր Ալֆրէտի մէջ
տեսնալ մը միջադէպին երկաթուղի չի-
նել։ Այսինքն խոցարութեան և միւս-
թեան քիմիք, որ միևնոյն ամեն պիտի հա-
րաբերութիւն ընտրուէր, Սքլաւի, Պաշ-
տարարը Մամուլէն կ'ըսէ, որպէս զի ա-

կարին, Բաւարացի, ինչպէս նաեւ Յու-
նաստան որ կը յաւայ իր երկաթուղիի զի-
մերուն միացնել այդ չինուորական երկա-
թուղին։ Եւ ծրագրին մէջ կ'աւ այս
քաղաքարը նկատի առնուի և կ'աւ
Բրէժնեւիչի այս քաղաքարը նկատի առնուի,
նոր ծրագրերը քաղաքական իրաւունք չու-
նենար։ Բրէժնեւիչի մեկնող երկաթուղին,
նոր ծրագրին համաձայն, Սքլաւի հետ զար-
կապի ունենայ և զաւառին երկաթու-
ղին միայն պիտի միանայ։ Բաւարացի-
քիմիքն մեկնող զիմա ալ Բաւարացիներն
որ և է յարաբերութիւն լայնի ունենայ,
իսկ երկուս քիմիքն ալ Մամուլէն կ'ըսէ
զորք լայնի ունենայ։ Յետոյ առանկ
ձեռնարկ մը կ'ընէ Բաւարացիներն պիտի
թողու Բաւարիոյ և Աւստրիոյ վրայ։ Եւ
մարդ զիմա որ այս երկուս տերութիւններն
ալ Ալֆրէտի մէջ անստեղծութիւն մեծ շահեր
ունենալ։ Այսինքն, ինչպէս երկաթուղիի միւս
տերութիւնները, առնել ալ ընտրուած են
Բաւարացի հողային անողովութիւնը պաշ-
տարարը։ Ալֆրէտի, հակառակ անոր, որ
անհոգ մէջ կը այս անողովութեան շնա-
հանցով 1908ին Բայո անտիկ կը կարծեն
որ առաջ Բաւարիոյ շնախնայ և յարկի
անոր օգտակար ըլլալով, կրնան իրեն
լայնի ընտրութիւն Բաւարիոյ այս մասին
մէջ։ Ինչու համար Տրանսա անոր հետ
միջոյ այնպիսի երկրի մը մէջ որ չէ
առեւտուր անի և ոչ ալ արդէն որ և է
զորք, ինչու համար այս պատճառով մեր
յարաբերութիւնները խաղաղութեան այնպիսի
երկրներուն հետ, որոնք թէնաւ արդէն
առեւտրականութիւն և առկայ երկուսն ալ
մեզ քաղաքական երկրներն են։ Աւստրիոյ
մէջ ձեռնարկ երկաթուղիի քիմիքն մա-
սին մէջ երկուսն ալ առեւտրութիւնները ա-
ռել զորաւոր են, մասնաւոր Սքլաւ-
Երբեքն և Տրապիշի-Երբեքն քիմիքն
համար։ Այս երկուս քիմիքն, որոնք պիտի
ըսնին այնպիսի երկրի մը մէջ որ միայն
այս երկուս առեւտրական զիմա շահ
աննան է, առաջադիմական հա-
ւաքման միայն կրնայ աննանալ։ Ս. որոն
զիմա միւսոյն զիմա Արեւելի քիմիքն
քիմիքն պատճառով են ըսել մը ինչ
այս մեր հետ ունենալ զինուորական
միջոյն համար, զոս պիտի մնայ միջոյն
Այս հարցումը ընելով, պատճառաւոր
են անոր։ Երկաթուղիի քիմիքն կատարելով
օտանալն այն զաւառներուն մէջ, որ
շատ քիմի առեւտրական շահեր ունենէ,
որ մեր միջադէպին պիտի մնայ
նախապէս ձեռք բերուած օտար չինուոր-
այնպիսի զաւառներուն մէջ։ Սրբ մեր զի-
միցիները, նոյն իսկ իրենց հակառա-
կարեւորին խաղաղութեան են շնախնայ
իրենց շահերուն, կ'աւ այնպիսի զաւառ-
ներուն մէջ, որ Երբեքի զինուորական
պատճառով տերութիւնները պատճառով
են արդէն առել ընտրական ծրագրի մը,
հոգ չէ թէ առաջով յետաձգուած ըլլայ
այս, առնել են որ մեզի կ'առաջադիմին
և զորս կ'ըսեն թէ ընտրուած են ձեռք
զիմա մասնաւոր։ Կը բաւէ զորք մեր առ-
նել, որպէս զի լայն ցայտէ առնելուն
ալքին։

ԳԵՐՈՐԱՆԱՆ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ ԵՒ ՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

առաջին անգամ չէ զարմանալ զանոնք հոս
չլինէ։ Նախ և առաջ Ռուսիա, որ զանի
որ առաջ առաջ Պաշտարար երկաթուղիին
չինուորական հակառակութիւն էր, այսօր հա-
ւանութիւն առաւ և արգելք չըլլաւ որ
օտար զարմանալներ մտնեն այս ձեռ-
նարկին մէջ։ Գերմանիա ալ իր կողմէ կը
յարաբարեւոր թէ Պաշտարարի հիւստիային
մասին մէջ որ և է շահ չունի և չպիտի
շահայ որ և է մեկնաւոր ձեռք անցնել,
ուղղակի ըլլալ թէ անողովութիւն Մամուլէն
է թէ Ալֆրէտի հետ իր կնքած համաձայնու-
թեան համաձայն, այս երկրին հիւստիային
մասը միւսոյն աղքատութեանը ենթարկ-
ուած է։ Ալֆրէտը, որս կատարարու-
թիւնը կը խառնար Պաշտարարի մէջ
չինուորական երկաթուղիները կցել Պաշ-
տարար երկաթուղիին։

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆԻՐԸ

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

Մ. և Յ. Կատարարութեան նախագահ

գաւ իրաւի պէն առի իր ինքնաշարժին
մէջ երկար տեսչութիւնն մը անցնալ
պատարարական նախարար Մամուլէն Շէլ-
լիք փայտի հետ։
Մէկ քանի երեւոյթութիւններ արա-
քին զարմոյց նախարար Ռիքարտ փայտի
պիտի հարցադրեն Ալֆրէտի ինքնաշարժ
նին մէջ ինքնաշարժ մասին եղած անը-
պատ յարաբարութեանը նկատմամբ։

